

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců Mgr. et Bc. et Ing. Radovana Havelce, JUDr. Brigity Chrástilové, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Marie Turkové v právní věci **žalobce: T. H. D.**, zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, adresa pro doručování: Václavské nám. 21, Praha 1, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 56 Az 36/2006 - 26 ze dne 27. 4. 2006,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí včasnou kasační stížností proti shora označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 68/LE - PA03 - PA03 - 2006 ze dne 1. 2. 2006, kterým byla jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zamítnuta jeho žádost o udělení azylu. O nákladech řízení bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo.

Jako důvody kasační stížnosti uvádí stěžovatel především skutečnost, že došlo ke zkrácení jeho práv v důsledku porušení ust. § 12 a § 14 zákona o azylu. Stěžovatel má důvodné obavy, že mu hrozí v případě návratu do Vietnamu pronásledování ze strany státních orgánů. Již v žalobě bylo uvedeno, že správní orgán si neopatřil dostatek podkladů, aby mohl o žádosti objektivně rozhodnout. Na straně správního orgánu přitom je, aby si pro žadatelem tvrzené skutečnosti obstaral takové informace, které mu umožní objektivně rozhodnout, zda skutečnosti tvrzené žadatelem mohou, či nemohou zakládat důvodné obavy z pronásledování. Ve vztahu k problematice prokazování faktů a důkazního břemene odkazuje na čl. 195. – 219. Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN v roce 1992. Žalovaný ani krajský soud nepřihlédli ke zprávě Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu za rok 2003 a 2004, které udávají vážné porušování lidských práv v zemi. Důvody k zatýkání bývají politické a náboženské názory, natož pak situace, kdy občan nesouhlasí s výkonem vojenské služby a morálně ho odmítá. Podmínky věznění jsou přitom

drsné a soudnictví neposkytuje spravedlivý a rychlý proces. V závěru se stěžovatel ohrazuje proti tomu, že žalovaný ani soud dostatečně nezkoumali možnost udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Nutno ještě uvést, že vlastním důvodem k odchodu ze země původu byla tíživá ekonomická situace. Stěžovatel se v zemi původu živil jako zemědělec, což bylo dle jeho slov pouze na přežití.

Krajský soud v Brně po podání kasační stížnosti proti předmětnému rozsudku postupoval ve smyslu § 108 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a předložil kasační stížnost s příslušnými spisy Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud se zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (www.nssoud.cz – viz i další citovaná rozhodnutí NSS). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

- a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
- b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Po posouzení předložené kasační stížnosti z hlediska výše naznačených kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval jednotlivými kasačními námitkami. Stěžovatel uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Nejprve k námitce zkrácení jeho práv v důsledku údajného porušení ust. § 12 zákona o azylu, v kontextu s vylíčením celkové situace v zemi původu stěžovatelem (zejména poukazy na porušování lidských práv): ustanovení § 12 zákona o azylu vymezuje důvody pro udělení azylu taxativně. Pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv, navíc žalobcem ani v zemi původu

neprojevená, takovýmto důvodem není, jak již bylo judikováno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003 - 40.

Ustálená judikatura již dostatečně ozřejmila, že žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody nejsou azylovým důvodem (např. rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43). K námitce stěžovatele, že žalovaný ani krajský soud nepřihlédli ke zprávě Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu za rok 2003 a 2004, které udávají vážné porušování lidských práv v zemi, je nutno uvést následující: jak již Nejvyšší správní soud dříve opakovaně judikoval, jestliže cizinec v řízení o udělení azylu vůbec netvrdil, že je pronásledován či diskriminován ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, není posouzení politické situace a stavu dodržování lidských práv ve státě, jehož občanství cizinec má, nezbytné (rozsudek NSS ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 6/2003 - 38).

Dále stěžovatel uplatňuje řadu námitek ve vztahu k údajnému nedostatečnému dokazování ve věci, s tím, že jako účastník azylového řízení měl jen omezené možnosti pro zajištění důkazů o svých tvrzeních. K těmto námitkám procesního charakteru, které se v nepříliš konkretizované podobě prolínají celou kasační stížností, je třeba nejprve konstatovat, že jsou značně nejasné - chybí zde podstatná náležitost: uvedení konkrétní nezákonnosti, které se měly orgány dopustit, s odkazem a vazbou na konkrétní údajně nedostatečný, či vadně zjištěný skutkový stav. V této souvislosti je nutno poukázat na rozsudek ze dne 20. 12. 2005 č. j. 2 Azs 92/2005 - 58. K vlastní argumentaci stěžovatele vůči dokazování v daném případě je nutno uvést, že podle souladné předchozí judikatury NSS je povinností správního orgánu zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41). K dostatečnosti podkladů lze pro úplnost odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 223/2004, nebo sp. zn. 5 Azs 22/2003.

Nejvyšší správní soud tedy v souladu se svou dřívější rozhodovací praxí v posouzení procesní stránky případu pochybení neshledal, navíc v části tohoto žalobního bodu, která se dovolává Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, nutno podotknout, že se nejedná o zákonný dokument, jímž jediné jsou soudy vázány, nýbrž o nezávazný dokument doporučující povahy. V tomto směru lze poukázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 124/2005.

V závěru podané kasační stížnosti stěžovatel argumentuje tím, že správní orgán, a následně i krajský soud se nezabývaly možností udělení azylu z humanitárních důvodů. Nejvyšší správní soud k citované námitce konstatuje, že v případě zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 zákona o azylu není vůbec zkoumána možnost udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Obdobnými či totožnými námitkami se Nejvyšší správní soud zabýval již v řadě svých rozhodnutí, pro příklad lze uvést rozsudek ze dne 16. 11. 2005, č. j. 3 Azs 414/2004 - 45, nebo rozsudek ze dne 14. 6. 2006, č. j. 3 Azs 208/2005 - 50.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval. Není o něm třeba rozhodovat tam, kde je kasační stížnosti přiznán odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. května 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu